ژباړن: رناګل اریوبزی

۲۰۲۲/۰۲/۱۳

د وولس ورونه

د ماشومانو له پاره لنده کیسه

وايي چې په لرې تيره زمانه کې يوه پاچا دخپلې ملکې سره دميني اوخوشالي نه ډک او ارام ژوند درلود. دوی ته خدای دوولس اولادونه ورکړي وو او ټول يې هلکان وو. پاچا خپلې ميرمني ته وويل: « کله چې ديارلسم اولاد دنياته راوړې اوهغه جلۍ وي، نوبايد دا دوولس هلکان ووژل شي، ترڅو چې دا ټوله شتمني او بادشاهي يوازې دې ته پاتې شي.» ده د دوولسو تابوتونو د جوړولو امرهم وکړاوهرتابوت د رندې له توپنو ډ ک او په هر يوه کې دمړو يو بالښت هم ځای په ځای شوی و. تابوتونه يې يوې کوټه ګنکې ته يوړل. دکوټې کلي يې ملکې ته ورکړه او ورته ويې ويل چې بل چا ته به حال نه وايي. مور يې ټوله ورځ ناسته، په خپګان تيره کړه. ترڅوچې کشر زوی يې، چې هميشه به له دې سره و او زمرک نوميده، ترې وپوښتل چې: « مورجانې! ته ولې دومره خپه يې؟» موريې ورته وويل چې: « ګرانه زويکه! زه دحال ويلو اجازه نه لرم.» خو زوی خپله مور تر هغوی ارام ته نه پريښوده، تر څووالاړه او دکوټې وريې خلاص کړاو دوولس درندې له توپنو ډک تابوتونه يې وروښودل او بيايې ورته وويل چې: « ګرانه زمرکه ! دا تابوتونه تا اوستا يوولسو ورونو له پاره ستاسې د پلار په امرجوړ شوي دي. که دا ځل مې يوه جلۍ دنيا ته راوړه، نوتاسې به ټول ووژل شئ او په دې تابوتونوکې به ترمځکې لاندې خښ شئ. کله چې دا د خبرو په جريان کې په ژړا شوه، نوزوی يې تسلي ورکړه اوورته ويې ويل چې:« مور جانې مه ژاړه، موږ به د ځان دساتنې له پاره څه چاره وسنجوو اوله دې ځايه به چيرته لرې لاړ شو.» مور ورته وويل چې:« ورځه دخپلو يوولس ورونو سره د باندې ځنګل ته ولاړ شئ. هلته يوه تر ټولو لوړه ونه پيدا کړئ او وار په وار ور پورته کيږئ اود قصر برج ته به ګورئ. که چيرې مې هلک دنياته راوړ نوسپين بيرغ به په برج وريږم. مانا يې داده چې تاسې کورته راتلی شئ. که چيرې مې لور په دنيارالغله، نوسور بيرغ په ودرول شي. په دې صورت کې به په دومره چټکي تښتې چې له لاسه مو کيږئ. لوی او مهربان خدای به مو وساتي. هره شپه به را پور ته کيږم او دلوی خدای په دربار کې به دا دعا درته کوم چې په ژمي کې مو له سخت ساړه او په اوړي کې مو له سختې ګرمي وساتي.

کله چې مور خپلو بچيانو ته دعا وکړه، نو بچيان يې راووتل او ځنګل ته و لاړل. هلته هر يو په خپل وار ترټولو لوړې ونې ته پورته کيده او د قصر د برج په لور يې کتل. کله چې لس ورځې تيرې شوې او دزمرک وار راغی، نو ويې ليدل چې يوه جنډه ودرول شوه. دا جنډه سپينه نه وه. د وينې په شان سور رنګ يې درلود. پيغام يې دا و چې دوی به ټول ووژل شي. کله چې ورونه په دې خبر شول نو ډير په غوسه شول اوويې ويل چې: « اوس نو موږ بايد د يوې جلۍ له پاره د مرګ رنځونه په ځان ومنو! په قسم چې خپل غچ به اخلو. که کومه جلۍ مو پيدا کړه، بايد وينه يې تويه شي. له دې وروسته په ځنګل کې ژور ننوتل، منځ ته يې ورسيدل، چيرته چې تر ټولو زياته تياره وه.

هلته يې يو وړوکی، په« بد و منل شوی» کورګئ وميند او ويې ويل چې:« دلته به اوسيږو او ته به، زمرکه، چې تر نورو ټولو کشراو کمزوری يې، دلته په کور کې پاتې کيږې او دکور چارې به سرته رسوې. موږ دباندې ځو تر څو دخوراک له پاره څه راوړو.» دوی ځنګل ته د وحشي غرڅه، سويو، الوتنکو، کوترواونورو هغه شيانو په ښکار پسې ووتل چې غوښه يې د خوړو وه. هغه به يې زمرک ته راوړه. پخلی د زمرک کارو او دد ی له پاره چې وږې شوې ورونه يې ماړه شي ډوډۍ يې ور ته پخوله. په دې کور کې لس کاله واوسيدل، خو دوی ته داوخت دومره اوږد نه ښکاريده.

هغه جلۍ چې د دوی مور، دبادشا ميرمنې، دنياته را وړې وه، اوس لويه شوې وه. دا جلۍ په زړه مهربانه، په ځوانۍ ډيره ښکلې وه او دسرو زرو تيک يې په تنده ځوړولی و. دجامو د مينځلو په ورځ يې د نورو په منځ کې د نارينه وو

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له راالیرلو مخکې په خیر و لولئ

دولس کمیسونه ولیدل او له مور یې وپوښتل چې:« دا دوولس کمیسونه دچا دي، دپلار له پاره خو ډیر کوچني دي؟»مور یې په غمګین زړه ځواب ور کړ او ویې ویل چې:«لور جانې! داستا د دوولسو وروڼو کمیسونه دي.» جلۍ وویل چې.« زما دا دوولس وروڼه چیرته دي، ما خو د دوی په هکله هیڅ هم نه دي اوریدلي.» موریې په ځواب کې وویل چې:« یوازې خدای پوهیږي چې وروڼه دې چیرته دي، په ځنګل کې سرګردان دیخوا اوهغې خوا ته کرځي.» بیا یې لورګنکۍ له ځان سره روانه کړه او دهغې کوټې ور یې خلاص کړ، چې پکې درندې توپڼو او دمرګ دبالښتونو سره دوولس تا بوتونه ایښودل شوي وو. هغې ته یې دا تابوتونه وروښودل او ویې ویل چې:« دا تا بوتونه ستا وروڼو له پاره جوړ شوي دي، خو دوی ستا تر زیږیدو وړاندې وتښتیدل.» بیا یې هغه غمونه ورته بیان کړل چې ور باندې تیر شوي وو. په دې وخت کې یې لور وویل چې:« ګرانې مورې! ته مه ژاړه. زه ځم او وروڼه مې لټوم«.
جلۍ دا دوولس کمیسونه له ځان سره واخیستل، روانه شوه اوپه دې لوی ځنګل ور ننوتله. دې ټوله ورځ مزل وکړ او چې ماښام شو، هغه« په بدو منل شوي» کورګي ته راورسیده. کورته ور ننوتله او هلته یې یو ځوانکی هلک ولید. هلک جلي وپوښتله چې:« ته له کومې خوا راغلې او چیرته ځې؟» جلۍ شاها نه جامې اغوستې وې او دسرو زرو ټیک یې په تنده ځوړو. هلک ددې جلۍ ښکلا ته حیران پاتې شو. جلۍ هلک ته په ځواب کې وویل چې:« زه یوه شهزادګۍ یم اوخپل دوولس وروڼه مې لټوم. ترهغو چې دا اسمان شین وي، زه به ورپسې ګرځم، ترڅو چې پیدا یې کړم.» دې هغه ته ددوی دوولس کمیسونه هم ور وښودل. په دې وخت کې زمرک پوه شو چې دا جلۍ یې خورده او ورته ویې ویل چې:« زه، زمرک، ستا تر نورو کشر ورور یم.» دواړه له ډیرې خوشالۍ په ژړا شول، له ډیرې مینې سره غیږ په غیږ شول اویوبل یې ښکل کړل. تر دې وروسته زمرک خپلې خورته وویل چې:« ګرانې خورې! دلته له یوې ستونځې سره مخامخ یو او هغه دا چې مور. که لومړي ځل له پاره دکومې جلۍ سره مخامخ شو، هغه باید مړه شي، ځکه چې مور. د یوې جلۍ په خاطر د خپلې پاچاهۍ پریښودو ته مجبور شوو.» خور یې په دې
خای کې ورته وویل چې:« که زما په مرګ مې وروڼه له دې ستونځو نه خلاصیږي، نو په ډیره مینه مرګ ته تیاره یم.» زمرک ور ته وویل چې:« نه! ته باید ژوندۍ پاتې شي. ته اوس دلته په دې صندوق کې پټه شه. کله چې زموږ یوولس وروڼه راشي، زه به خبرې ورسره وکړم او موږ به یوې موافقې ته ورسیږو.» شهزادګۍ هغه څه وکړل چې ورور یې ورته وویل. دشپې درارسیدو سره سم دا نوره هم له ښکاره بیرته راغلل، ډوډۍ هم تیاره وه او کله چې په دسترخوان کښیناستل، نو ویې پوښتل چې:« څه نوي پیښ شویدي؟» زمرک ورته وویل چې:« تاسې خبر نه یاست؟» دوی په ځواب کې وویل چې:« نه.» زمرک خپلو خبرو ته دوام ورکړ اوویې ویل چې:« تاسې په ځنګل کې ګرځۍ او زه دلته په کور کې پاتې کیږم نو ځکه تر تاسو یوڅه زیات مالومات لرم.» ټولو په یوه غږ وویل چې:« راته ووایه.» زمرک په ځواب کې وویل:« په دې شرط چې، کومه جلۍ چې په لومړي ځل له موږ سره مخامخ کیږي، نه به وژل کیږي.» دوی ټولو په لوړ اواز وویل:« سمه ده، هغه به وبخښل شي، خو زر راته ووایه چې څه پیښ شوي دي؟» ده ورته وویل.« زموږ خور دلته ده.» بیایې د صندوق ور پورته کړ اوشهزادګې، چې شاهانه جامې یې په تن وې او د سرو زرو ټیک یې په تنده و، دصندوق نه راپورته شوه اوډیره ښکلې او نازنینه ښکاریده. اوس نو ټول ډیر خوشاله، یوله بله غاړه غړي شول، په ډیره مینه او د زړه له کومې یې یوبل ښکلول. خورېې دزمرک سره په کور کې پاتې کیدله او دکور په کار کې یې وره سره مرسته کوله. دانور یوولس وروڼه به هره ورځ ځنګل ته په ښکار پسې وتل، هوسۍ، مرغان، کوترې اونور به یې نیول او دخوراک له پاره به یې کورته راوړل. زمرک اوخور یې ډودۍ تیاروله، سابه یې راشکول، دپخلي له پاره یې لرګي راټولول او دیګونه یې په اور باندې کول او دیوولس وروڼو ترراګرځیدو پورې به ډوډۍ تیاره وه. دوی دواړو دکور نظم هم ساته، بړستنې اوبسترې یې هم پاکې او منظمې ساتلې. ټول وروڼه د خور سره خوښ او په خپلو کې په اتفاق وو.
یوه ورځ دواړو ډیره خوندوره ډوډۍ تیاره کړې وه. کله چې ټول سره راټول شول، په دستر خوان کښیناستل په خوشالۍ او مزه یې وخوړل او وچیکل. د« په بدو منل شوي کور» تر څنګ یو کوچنی باغ واو په دې باغ کې دوولس ګلان ولاړ وو. شهزاد ګې دخپلو وروڼود خوشالولو له پاره دا دوولس ګلان وشکول او غوښتل چې د ډوډۍ په وخت کې هر یوه ته یو ګل ور کړي، خو کله چې جلۍ دا ګلان وشکول، په همدې شیبه کې یې له دوولس وروڼو نه دوولس کارغان جوړشول او دځنګل دپاسه والوتل. کور او باغ هم ورک شول. په دې ډول دا بې وزله او بې وسه جلۍ په دې وحشي ځنګل کې یوازې پاتې شوه، خو چې شاوخوا ته یې وکتل، ویې لیدل چې یوه زړه ښځه یې تر څنګ ولاړه وه او ورته ویې ویل چې:« لور جانې دادې څه وکړل؟ دا دوولس سپین ګلان دې ولې په ځای ولاړ پرې نه ښودل؟ داخو ستا وروڼه وو، اوس نو ور څخه د تل له پاره کارغان جوړ شول.» جلکۍ په ژړا وویل چې:« اوس نو د دې حالت نه دهغوی دخلاصون کومه لارشته؟» بوډۍ ورته وویل چې:« نه، په ټوله نړۍ کې د دوی د خلاصون بله لار نشته، یوازې یوه لار شته، خو هغه ډیره سخته او نا شونې ده او وبه نه کړی شې چې په دې لار یې خلاص کړې، ځکه ته باید اوه کاله کونګه پاتې شې، نه به خبرې کوې او نه به خاندې. که د اوه کالونه یوه ګړۍ وړاندې هم یوازې یوه خبره وکړې، نو له دې خبرې سره سم به دې وروڼه مړه شي«.
اوس نو جلکۍ دځان سره په زړه کې وویل چې:« زه اوس په دې پوه شوم چې وروڼه به مې ازاد ګړم.» دا لاړه او د یوې جګې ونې په لټه کې شوه، چې پیدا یې کړه، نو ور پورته شوه او هلت یې په ونه کې ځا محکم کړ، نه یې

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

خبرې کولې او نه خندیده. د خدا کارونه وو چې یوه ورځ یو بل پاچا په ښکار پسې ځنګل ته راووت. پاچا یو غټ با دي سپی درلود. سپي د هغې ونې په خوا منډه کړه، چې شهزاد ګۍ ورختلې وه، اوهلته د ونې په ښاوخوا ګرځیده، ټوپونه یې وهل،غپیده اوچِغیده. په دې وخت کې پاچا هلته ورغی اوشهزادګۍ یې چې، دسروزرو ټیک یې په تنده خلیده، ولیده، ښکلا یې زړه ترې یووړ او ترې ویې غوښتل چې که غواړي چې دده سره واده وکړي. شهزاد ګۍ خبرې نه کولې، خو سریې یو څه غوندې وخوځاوه. باد شاه په خپله ونې ته وروخوت، دا یې راکته کړه، په خپل آس یې کښینوله او کورته یې راوستله. یو لوی او ښکلی واده یې جوړ کړ، خو ناوې نه خندیده او نه یې خبرې کولې. څو کاله یې له یو بل سره په مینه او خوشالۍ کې تیرکړل، تر څو دپاچا مور، چې یوه خرابه غوسه ناکه ښځه وه، دځوانې ملکې ځورول اوتحقیرول پیل کړل او پاچا ته یې وویل چې:« دا چې تا له ځان سره راوړې ده، بل څه نه دي، یوازې یوه درویزګره جلکۍ ده. خدا خبر دی چې دا به په زړه کې څه ډول دسیسې جوړوي. که چیرې ګونګه وي، نویووار خو باید وخاندي. څوک چې هیڅ نه خاندي، هغه په رښتیا چې ډیر بد وجدان لري.» پاچا په اول کې دهغې په خبرو با ور نه کاوه، خو دې بوډۍ مور یې په میر من پورې پرله پسې دومره تورونه وتړل چې په اخرکې یې پاچا تر اغیزې لاندې راغی او خپلې میر منې ته یې دمرګ جزا وټا کله.
د دربار په انګړ کې یې ډیرلوی اوربل کړ او غوښتل یې ملکه په دې اورکې وسوزوي. پاچا هلته پاس په کړکۍ ولاړ و اود هغې دلیدو په وخت یې له سترګو اوښکې بهیدلې، ځکه چې تراوسه ډیره په ګرانه وه. کله چې دا یې په یوه ډانګه پورې کلکه وتړله او داور سرې لمبې یې دکمیس لمنې ته وروررسیدې، په همدې وخت کې داوو کالو وروستۍ شیبې هم پای ته ورسیدې او ورسره سم په هوا کې د چټک حرکت اواز واوریدل شو او که ګورې چې دوولس کارغان دبازانو په شان په چټکۍ دانګړ په مخ راټیټ شول. کله چې پښې یې په ځمکه ولګیدې، دا هغه دوولس ورونه وو، چې خور یې ازاد کړل. ورونو یې د اور لرګې دیخوا او هغې خواته خپاره کړل، د اور لمبې یې مړې کړې، خپله ګرانه خور یې خلاصه کړه. زړونه اوځانونه یې یوبل ته نږدې کړل او یوبل یې ښکل کړل. اوس نوچې د خور خوله خلاصه شوه او د خبرو اجازه یې ترلاسه کړه، پاچال ته یې د دې خبرې راز بیان کړ، چې ولې یې ځان ګونګ نیولی و او خندیده هم نه. پاچا چې دا واورید او پوه شو چې میر من یې بې ګناه ده، نو ډیر خوشاله شو او دوی ټولو خپل ټول ژوند دلته په خوشالۍ او اتفاق کې تیرکړ. د پاچا مور چې کینه کښه اوغوسه ناکه ښځه وه، محاکمه شوه او جزا یې دا شوه، چې د خوټید لو تیلو او زهرجنو مارانونه ډک بیلر کې یې واچوله او په سخت مرګ مړه شوه.

Grimms Märchen: Kinder- und Hausmärchen
Die komplette Liste

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولـئ